

EKOLOGICKÉ CENTRUM MOST
PRO KRUŠNOHOŘÍ

Výroční zpráva 2002

Výroční zpráva 2002

Ekologické centrum Most pro Krušnohoří

Text a grafická úprava: Ing. Soňa Hykyšová

Autor fotografií: Jan Hodač

Únor 2003

EKOLOGICKÉ CENTRUM MOST
PRO KRUŠNOHOŘÍ
veřejné informační středisko
o životním prostředí

800 195 342
Zelený telefon pro občany

VÚHU a.s. Budovatelů 2830
434 37 Most
tel/fax: 476 703 992
e-mail: ecmost@vuhu.cz
www.ecmost.cz

www.ecmost.cz
rozsáhlá webová prezentace

- ▶ rozptylové podmínky ◀
- ▶ čistota ovzduší ◀
- ▶ kvalita vody ke koupání ◀
- ▶ pitná voda ◀
- ▶ kam s odpadem ◀
- ▶ výskyt klišťat ◀
- ▶ příjem stížností od občanů ◀
- ▶ rady a pomoc občanům ◀
- ▶ ekospotřebitelská poradna ◀
- ▶ legislativa ochrany ŽP ◀
- ▶ z Deníku Mostecka ◀
- ▶ fotogalerie Krušnohoří ◀
- ▶ adresář Ústeckého kraje ◀
- ▶ publikace k zapůjčení ◀
- ▶ videotéka MŽP ◀
- ▶ diskuzní fórum ◀
- ▶ dokumenty ke stažení ◀
- ▶ praktický rádce ◀
- ▶ katalog žp Mostecka ◀

O B S A H

Úvodní slovo	2
1 Představení Centra	2
1.1 Trocha historie	2
1.2 Statut	3
1.3 Poslání	3
2 Aktivity Centra	4
2.1 Sledování imisní situace	4
2.2 Zelený telefon	6
2.3 Ekospotřebitelská poradna	7
2.4 Aktivní šíření informací	7
<i>Internet</i>	7
<i>Spolupráce s médii</i>	10
<i>Přímá dopisová forma</i>	10
<i>Vlastní publikační činnost</i>	10
2.5 Dění v rafinérsko-chemickém komplexu	10
2.6 Informační středisko v rámci zpracování KOH ÚK	11
2.7 Environmentální výchova, osvěta a vzdělávání	11
<i>Půjčovna knih, videokazet a CD-ROMů</i>	11
<i>Distribuční servis publikací MŽP ČR</i>	12
3 Vlastní projekty	12
3.1 Katalog životního prostředí Mostecka	12
3.2 Zelený rádce	13
4 Zahraniční vztahy	14
5 Finanční zpráva	15
5.1 Financování v roce 2002	15
5.2 Podnikatelský záměr na rok 2003	17
<i>Varianta 1 – stávající stav</i>	17
<i>Varianta 2 – rozšíření územní působnosti</i>	18
6 Personální zajištění činnosti	20
7 Poděkování – naši partneři	20

Vážení přátelé,

dostává se Vám do rukou výroční zpráva Ekologického centra Most pro Krušnohoří 2002. Centrum má za sebou necelé 3 roky existence. Na počátku vzniku, kdy byl hlavní zájem veřejnosti Mostecká kladen na včasné a kvalitní informování o aktuální imisní situaci, se Centrum profilovalo především jako nonstop dispečink s poskytováním informací o životním prostředí prostřednictvím bezplatné telefonní linky, e-mailu a webových stránek. Centrum tohoto typu je, prozatím, jediné v republice a dokazuje, že

spolupráce mezi podniky, veřejností a veřejnou správou je nejen možná, ale je také pro účinnější komunikaci na tomto poli přínosná.

V nadcházejícím roce je naším cílem nejenom podávat informace týkající se životního prostředí, fungovat jako prostředník při hlášení podnětů a stížností, připravovat odborné projekty, zabývat se vlastní publikační činností, ale také v lidech probouzet zájem o životní prostředí nabídkou nejrůznějších akcí.

Pouze tam, kde se lidé zajímají o prostředí, ve kterém žijí, se může přírodě i lidem společně dařit. A k tomu bychom rádi napomohli.

*Ing. Soňa Hykyšová
vedoucí Centra*

1 Představení Centra

1.1 Trocha historie

Inspirací pro založení otevřeného informačního střediska o životním prostředí na Mostecku pro veřejnost se stala **holandská agentura na ochranu životního prostředí DCMR v Rotterdamu**, která působí v průmyslově zatížené oblasti delty Rýna. Iniciátor projektu Česká rafinérská, a.s., ve spolupráci s Výzkumným ústavem pro hnědé uhlí, a.s., vypracovala projekt Ekologického centra Most a oslovila s ním další významné průmyslové podniky Mostecká a orgány státní správy. Dne 13. března byla podepsána „Dohoda o spolupráci při vzniku a provozování Ekologického centra Most pro Krušnohoří a o výměně informací o životním prostředí“, ke které se připojily tyto společnosti a instituce:

- Celio, a.s.
- Česká inspekce životního prostředí – inspektorát v Ústí nad Labem
- Česká rafinérská, a.s.
- Chemopetrol, a.s.
- Mostecká uhelná společnost, a.s.
- Okresní hygienická stanice Most
- Podnikatelské a inovační centrum Severní Čechy
- Povodí Ohře, a.s.

- Úřad práce Most
- Výzkumný ústav pro hnědé uhlí, a.s.

Slavnostní podpis „Dohody“ se uskutečnil za účasti ministra životního prostředí České republiky, předsedy Hospodářské a sociální rady Mostecká a přednosta Okresního úřadu v Mostě, kteří rovněž deklarovali svou podporu. Hospodářská a sociální rada Mostecká zaštitila vytvoření Ekologického centra Most mimo jiné tím, že projekt zařadila do **Globálního plánu revitalizace**, který byl následně schválen vládou České republiky.

Zprovoznění Centra předcházely dvoutýdenní **vzdělávací projekt**, připravený Podnikatelským a inovačním centrem Severní Čechy ve spolupráci s Úřadem práce Most, jenž celý projekt financoval. Projekt se uskutečnil v průběhu května a dubna roku 2000 a zúčastnilo se ho deset uchazečů o zaměstnání, kteří byli vedeni v evidenci Úřadu práce. Vzdelávací projekt byl zakončen závěrečnými zkouškami a úspěšní absolventi získali osvědčení s celostátní platností. Zkoušková komise doporučila pět nejlepších absolventů, kteří byli následně přijati do pozice „dispečer Ekologického centra“.

Sídlo Centra bylo zřízeno v objektu Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí, a.s., v reprezentativních prostorách snadno přístupných veřejnosti. Pro veřejnost bylo otevřeno dne 3. července 2000.

V roce 2002 se k podpoře Centra přidalo, po uzavření dohody, také Statutární město Most, které se finančně podílí na provozování Zeleného telefonu.

1.2 Statut

Ekologické centrum Most pro Krušnohoří bylo ustanoveno k 1. dubnu 2001 jako samostatně hospodařící středisko Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí, a.s.

Odborná úroveň Centra je zajištěna odborem životního a pracovního prostředí Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí, a.s., který Centrum metodicky vede a zajišťuje průběžně odborné konzultace. **Ekologické centrum Most pro Krušnohoří funguje jako dispečerské informační pracoviště v nepřetržitém režimu.**

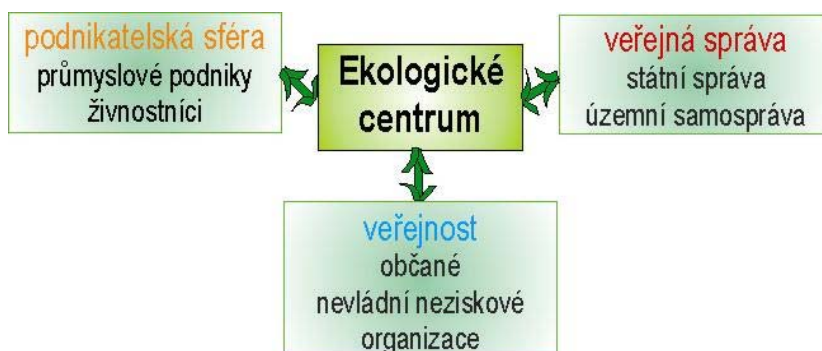
1.3 Poslání

Hlavním posláním Centra je shromažďovat dostupné informace o životním prostředí regionu a v maximální míře je zpřístupňovat široké veřejnosti, registrovat a vysvětlovat hlášení a dotazy obyvatel, provádět poradenskou a

osvětovou činnost v problematice životního prostředí, napomáhat přenosu informací v rámci integrovaného záchranného systému a v neposlední řadě poskytovat klíčové informace vícejazyčně s ohledem na přeshraniční přenos informací. Jedním z hlavních úkolů dispečinku je sledování čistoty ovzduší v nepřetržitém režimu a zpřístupňování výsledků monitoringu ovzduší nejširší veřejnosti.

Centrum je **příkladem otevřené komunikace mezi průmyslovými podniky, veřejnou správou a veřejností, včetně sdělovacích prostředků a nevládních organizací.**

Vedle poskytování informací na základě okamžitých dotazů či podnětů občanů jsou veškeré informace publikovány na vlastních internetových stránkách. Důležité informace jsou navíc zveřejňovány prostřednictvím místních sdělovacích prostředků. Centrum tak **naplňuje základní principy Aarhuské úmluvy** (Úmluvě o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí), k jejímuž plnění se Česká republika zavázala. Aktivní přístup k poskytování informací zatím není, vyjma několika ustanovení spíše deklaratorního charakteru, funkčně zaveden v běžné environmentální praxi. Centrum tedy svým charakterem předbíhá současné právní předpisy a je třeba jej chápat jako **pilotní projekt v rámci celé České republiky.**

2 Aktivity Centra

2.1 Sledování imisní situace

Mezi hlavní činnosti Centra patří sledování aktuální imisní situace na **18 měřicích stanicích** v regionech Most, Chomutov, Teplice a Louny. V souvislosti s příhraniční pachovou zátěží se navíc přistoupilo ke sledování 7 měřicích stanic na německém území, avšak na tyto stanice nemá Centrum přímé spojení.

Data z měřicích stanic jsou poskytována od roku 2000 na základě spolupráce mezi tehdejším Okresním úřadem v Mostě a Okresní hygienickou stanicí v Mostě. V průběhu roku 2001 bylo Centrum dále osloveno Odborem dopravy, obchodu a životního prostředí Magistrátu města Most s žádostí o zajištění informování Dopravního podniku města Mostu a Litvínova a Městské

policie v případě vzniku smogové situace tak, aby mohly být učiněny potřebné kroky k informování občanů města Mostu prostřednictvím výše uvedených organizací.

V případě překročení přípustných limitů je kromě přehlašování hlášení na lince 14110 (čistota ovzduší) rovněž informováno Rádio Most, jenž poskytnuté hlášení zařazuje operativně do svého vysílání. Imisní data

z mosteckých stanic jsou každý týden vyhodnocovány a v podobě tabulky s krátkým slovním komentářem zveřejňovány v Deníku Mostecká a na Internetu. Měsíční vyhodnocení imisních dat je dostupné na Internetu, kde jsou rovněž v grafické podobě aktuální stavy škodlivin na všech sledovaných stanicích. Poskytování informací o aktuální imisní situaci probíhá také telefonicky – k dispozici je **bezplatná linka 800**.

V závěru roku 2001 Chemopetrol předal Centru do užívání **mobilní měřicí vůz HORIBA**. Mobilní měřicí jednotka je podle smlouvy provozována jako součást systému monitorování v okrese Most a přilehlém okolí a jeho výsledky jsou zveřejňovány na stránkách Centra.

Vlastní měření a analytické práce jsou prováděny pracovníky akreditované zkušební laboratoře VÚHU a.s. a měření jsou autorizovaná. Lze provádět měření koncentrací uhlovodíků, benzenu, toluenu, xylenu, sirovodíku, čpavku, oxidů dusíku, oxidu siřičitého, ozónu a prachu v ovzduší, včetně doprovodných veličin, tj. směru a rychlosti větru, teploty, relativní vlhkosti, měřeného barometrického tlaku. Výsledky měření čistoty ovzduší na vybraných lokalitách v okrese Most jsou průběžně zveřejňovány na webových stránkách Centra. Centrum tak může operativně a přímo reagovat na případné stížnosti obyvatel na pachové události či jiné znečištění ovzduší. V roce 2002 tak bylo uskutečněno téměř 30 měření.

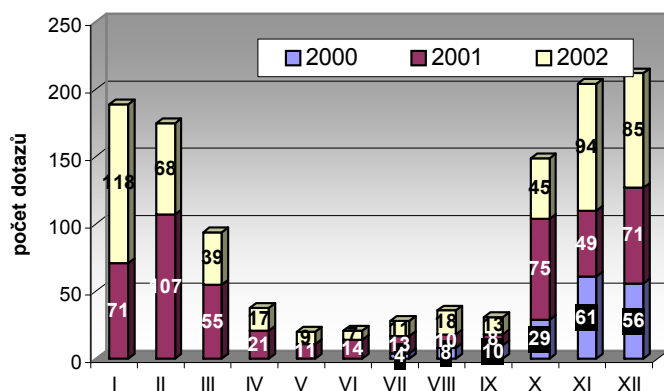
Centrum vydalo, v souvislosti s poměrně velkou četností dotazů týkajících se čistoty ovzduší, informační letáky týkající se problematiky čistoty ovzduší (viz. kapitola 2.4).

2.2 Zelený telefon

Bezplatná telefonní linka **800 195 342** byla uvedena do provozu v říjnu 2000. Zelený telefon slouží především k poskytování aktuálních informací o stavu životního prostředí (jako např. o čistotě ovzduší), dále k příjmu hlášení, poznatků či stížností obyvatel (jako např. pachová zátěž apod.), k poradenství v oblasti legislativních záležitostí (jako např. možnost kácení dřevin apod.) a v neposlední řadě též k poradenství v oblasti ekospotřebitelství.

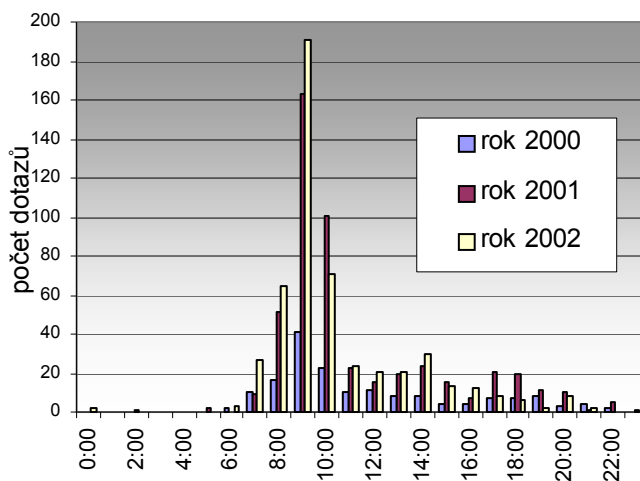
Graf 1. Počty dotazů v jednotlivých měsících 2000 - 2002

V roce 2002 přijal dispečink Centra prostřednictvím Zeleného telefonu celkem 509 dotazů. Od počátku fungování Zeleného telefonu v červenci 2000 zodpověděl dispečink Centra téměř 1200 dotazů. Počty dotazů v jednotlivých dnech v obou letech znázorňuje Graf 1.

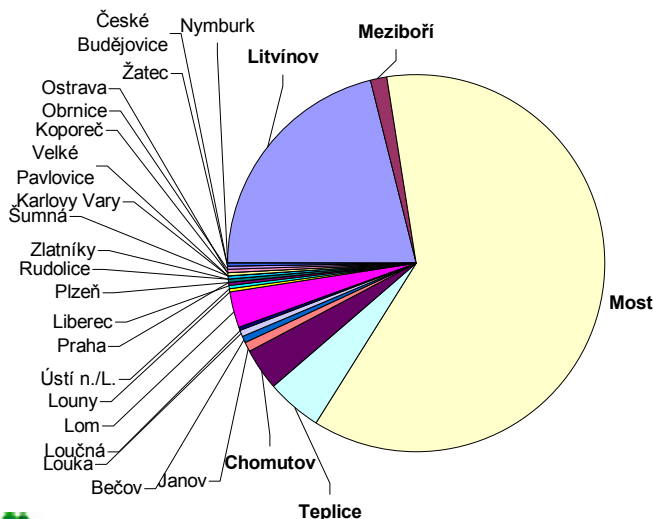
Graf 2. Frekvence dotazů v průběhu dne v období 2000 – 2002

Graf 2 ukazuje rozložení dotazů v jednotlivých hodinách dne. Většina zaznamenaných a identifikovaných dotazů pochází z Mostu a Litvínova, přehled o dalších obcích uvádí Graf 3. Předmětem převážné většiny dotazů byla aktuální čistota ovzduší (téměř 80 %), z nichž velká část pocházela

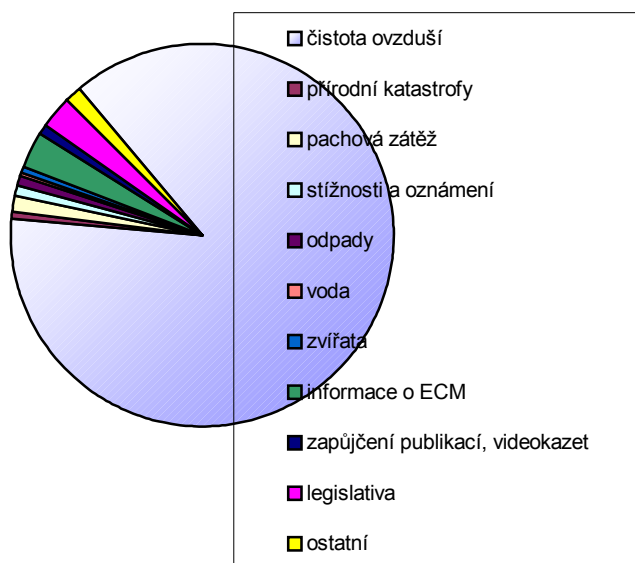
z mateřských školek. Ostatní dotazy směřovaly k poskytnutí nejrůznějších informací o životním prostředí, legislativě, možnosti zapůjčení odborných publikací atd. (viz. Graf 4).

Graf 3. Přehled o původu identifikovaných dotazů za období 2000 – 2002

Graf 4. Typy dotazů v letech 2000 – 2002

2.3 Ekospotřebitelská poradna

V loňském roce rozšířilo Centrum spektrum poskytovaných služeb také o zodpovídání dotazů týkajících se ekospotřebitelství. Metodický materiál byl získán od organizace STEP, která je zastřešující organizací ekologických poraden v ČR. Současně se dispečeři Centra zúčastnili semináře o

ekoporadenství. Jsou tak po odborné stránce připraveni pomoci s řešením dotazů z oblasti odpadů, praní a čištění, hraček, škodlivin v životním prostředí, tepelných izolací, energie, ochrany přírody a krajiny, ochrany spotřebitele a označování výrobků.

2.4 Aktivní šíření informací

Kromě poskytování informací na základě dotazů či podnětů občanů je snahou Centra veškeré získané informace šířit také aktivně v souladu s principy tzv. Aarhuské úmluvy. Zásadním prostředkem aktivního šíření informací je Internet, sdělovací prostředky, přímá dopisová forma a vydávání vlastních publikací, letáků či brožur.

Internet

Internetové stránky Centra byly zřízeny pod doménou <http://www.ecmost.cz> v květnu 2000. Klíčové informace jsou přístupné i v anglické a německé verzi. Přístupy na českou, německou a anglickou verzi dosáhly od 3.7. 2000 počtu 6700, resp. 438, resp. 323. Vývoj přístupů na českou část Internetových stran ilustruje Graf 5. Kromě počtu přístupů je od září 2000 rovněž sledován počet tzv. denních sessions, tj. unikátních přístupů, jejich přehled je zobrazen v Grafu 6. V průměru se v loňském roce podívalo na stránky Centra denně 18 uživatelů Internetu, přičemž v poslední čtvrtině roku to bylo již 44 uživatelů denně. Ve statistikách serveru „Na vrcholu“ figurují stránky Centra v posledních 3 měsících do 20. místa v pořadí návštěvnosti sekce „příroda a životní prostředí“.

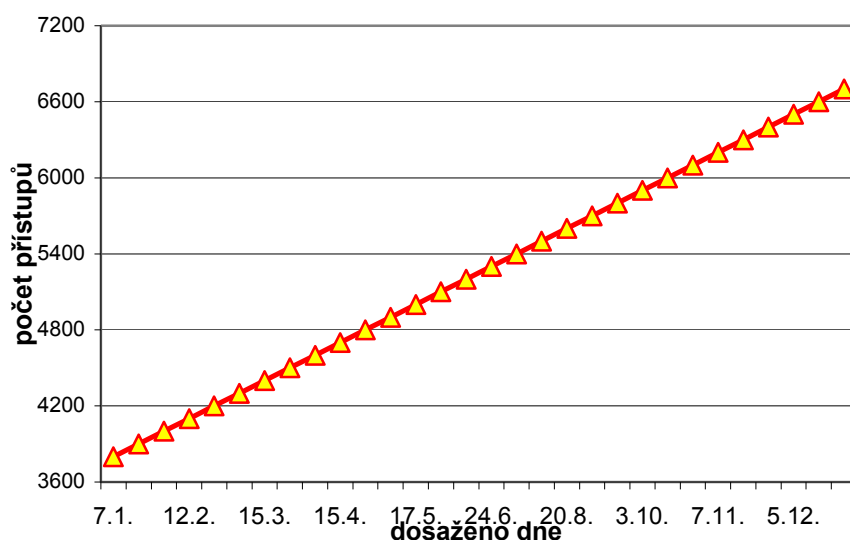

Internetové stránky jsou průběžně doplňovány novými informacemi, daty a službami, jejichž úplný výčet za rok 2002 je následující:

- informace o vzniku a činnosti Centra, včetně plného znění základajících listin (i v Aj a Nj)
- výroční zpráva za rok 2000 a 2001 a výsledky veřejného průzkumu „Informace a životní prostředí“
- 59 grafů znázorňujících průběh koncentrací škodlivin za uplynulých 24 hodin na 18 měřicích stanicích (i v Aj a Nj)
- vyhodnocení imisní situace za uplynulý měsíc na mosteckých měřicích stanicích
- plné znění vybraných kapitol Směrnice o kvalitě ovzduší v Evropě vydané WHO
- přehled o kvalitě vody ke koupání na koupalištích v okresech CV, MO a TP
- plné znění nové vyhlášky stanovující kvalitu vody ke koupání
- přehled o průtocích na třech vybraných profilech řeky Bíliny v okrese Most od r. 2000
- přehled rozborů vody z řeky Bíliny na dvou vybraných profilech v okrese Most od r. 2000
- přehled zásobování okresu Most pitnou vodou s rozborů pitné vody v úpravárnách a na vybraných místech vodovodní sítě od r. 2000
- plné znění nové vyhlášky stanovující požadavky na kvalitu pitné vody
- praktický rádce v ochraně životního prostředí Mostecka – vlastní projekt Centra. Seznam otázek a odpovědí, včetně kontaktů, kam se obrátit.
- zpravodajství z Deníku Mostecka - výběr článků s tematikou životního prostředí - od r. 2001
- aktuální upozornění obyvatelům Mostecka - blokové čištění, pylové zpravodajství, výskyt klíšťat, upozornění průmyslových podniků apod.
- fotogalerie Krušnohoří - otevřená galerie pro amatérské i profesionální fotografie zaměřená na kladné i záporné stránky Krušnohoří
- autorská fotogalerie Jana Hodače, mladého mosteckého fotografa
- kompletní adresář veřejné správy Ústeckého kraje
- kompletní přehled environmentální legislativy České republiky - přes 300 položek (i v Aj a Nj) – pravidelně aktualizovaný
- kompletní přehled a plné znění obecně závazných vyhlášek obcí Ústeckého kraje
- kompletní přehled formulářů pro veřejnou správu v oblasti ochrany ŽP (připravuje se k publikování)
- přehled o publikacích a CD-ROMech, které si lze v Centru zapůjčit
- katalog videotéky MŽP, kterou Centrum provozuje
- výběr zajímavých elektronických publikací s možností stažení – více jak 250 dokumentů rozříděných do kategorií (stále se doplňuje)
- přehled o přírodovědné řadě sborníků Okresního muzea v Mostě s možností zapůjčení v Centru

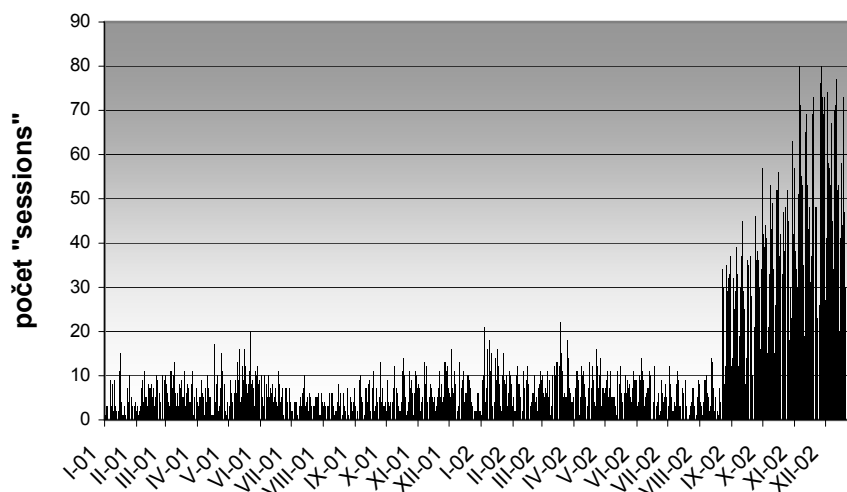

- přehled vybraných knih o ochraně ŽP s možností zapůjčení v Okresním muzeu v Mostě
- přehled publikací MŽP, které lze v Centru zakoupit, včetně on-line objednávkového formuláře
- kompletní informační servis o průběhu a výsledcích procesu zpracování Koncepte odpadového hospodářství Ústeckého kraje zpracovávaného RRA Ústeckého kraje
- informace o Klubu ekologické výchovy
- přehled nestátních neziskových organizací v oblasti ochrany ŽP v České republice
- databáze nadací a grantů, které poskytují – aktualizováno 1x týdně
- návštěvní kniha
- elektronické diskusní fórum na tematiku životního prostředí
- ankety s ekologickou tematikou
- elektronický zpravodaj Ekologického centra – zasílán 2x měsíčně na cca 200 e-mailových adres
- kalendář akcí týkajících se životního prostředí v regionu
- mapa stránek

Graf 5. Počty přístupů v roce 2002

Graf 6. Počty denních „sessions“ v letech 2001 – 2002

Spolupráce s médii

K zajištění větší informovanosti o problematice ochrany životního prostředí a o aktivitách Centra funguje spolupráce s lokálními sdělovacími prostředky - Radiem Most, Deníkem Mostecka a Mosteckými listy. V Deníku Mostecka jsou 1-2x měsíčně zveřejňovány informační a vzdělávací články, v Mosteckých listech, vydávaných 1 x měsíčně Magistrátem města Mostu, existuje pravidelná rubrika - Ekosloupek. Spolupráce se týká také oblasti imisního zpravodajství, kdy v případě překročení limitů škodlivin v ovzduší je informováno Radio Most. Každý týden je v Deníku Mostecka zveřejněna tabulka se stručným komentářem hodnotícím imisní situaci v předchozím týdnu. Na webových stránkách Centra je také k dispozici Internetové ekozpravodajství Deníku Mostecka.

Přímá dopisová forma

Osvětová činnost v oblasti životního prostředí je prováděna také přímou dopisovou formou. Tímto způsobem se např. dostaly informace týkající se smogu, inverze a znečištění ovzduší na Mostecku do mateřských školek, jejichž dotazy na aktuální imisní situaci jsou nejpočetnější.

Poněkud odlišnější formou je elektronický zpravodaj Ekologického centra, který je zasílán pravidelně 2 x měsíčně na cca 200 e-mailových adres. Zpravodaj nabízí ve stručné a přehledné podobě ekozpravodajství, informace o imisní situaci, dotazy na Zelený telefon a tzv. ekospotřebitelské dotazy včetně odpovědí, tipy na zajímavé akce a knihy, aktuální uzávěrky grantů, ankety, terminologický slovník a odkazy vztahující se k aktuálnímu ekologickému tématu.

Vlastní publikační činnost

V souvislosti se zvýšeným počtem dotazů na aktuální imisní situaci bylo zjištěno, že stále velká část veřejnosti má výskyt inverze spojený se smogem apod., ačkoli smogová situace byla v Mostě zaznamenána naposledy v roce 1996. Z tohoto důvodu bylo na podzim loňského roku vydáno cca 1 000 ks informačních letáků objasňujících tyto pojmy a zároveň seznamujících s opatřeními při zhoršeném stavu ovzduší. Letáky byly distribuovány do čekáren obvodních lékařů, na úřady a do školek.

V roce 2002 se Centrum ucházelo o grant MŽP na vydání praktického rádce pro oblast životního prostředí Mostecka (viz. kapitola 3.2)

2.5 Dění v rafinérsko-chemickém komplexu

Již od počátku své existence je Centrum v kontaktu s dispečinkou Chemopetrolu a České rafinérské a v případě potřeby tak může operativně poskytovat informace o dění v průmyslovém komplexu těchto společností.

O mimořádných událostech (jako např. faklování, odstávky, havárie) dostává Centrum faxové zprávy, stejně jako orgány státní správy a samosprávy, vůči nimž mají společnosti ohlašovací povinnost. V roce 2002 Centrum zajistilo zveřejňování aktuálních informací o dění v rafinérsko-chemickém komplexu též na svých webových stránkách.

Informace z podniků tak slouží nejen k vyšší informovanosti veřejnosti, ale jsou také důležitým podkladem pro vyřizování stížností na příhraniční pachovou zátěž.

2.6 Informační středisko v procesu zpracování KOH ÚK

V březnu 2002 byla zpracována Koncepce odpadového hospodářství Ústeckého kraje. Centrum v souladu s mandátní smlouvou uzavřenou v roce 2001 s Regionální rozvojovou agenturou Ústeckého kraje, která byla zpracovatelem strategického dokumentu, zajišťovalo informování veřejnosti o průběhu a zpracování tohoto dokumentu. Na základě toho byla na Internetových stránkách Centra vytvořena sekce Odpady, kde jsou publikovány tiskové zprávy o průběhu celého procesu a dílčí výstupy. Veškeré výstupy jsou v tištěné podobě k nahlédnutí či zapůjčení v kanceláři Centra. Informace jsou podávány rovněž prostřednictvím e-mailu a telefonní linky.

2.7 Environmentální osvěta, výchova a vzdělávání

Svojí činností se Centrum zapojuje do systému environmentální osvěty, výchovy a vzdělávání. Pracoviště Centra se stává předmětem exkurzí studentů, v loňském roce zde absolvovali praxi 2 studenti FŽP ÚJEP, kteří se podíleli na zpracování geografických dat pro projekt Centra. Rovněž Katalog životního prostředí Mostecka, který je výstupem projektu Centra přihlášeného do výběrového řízení MŽP, je v převážné míře určen školám pro účely ekologické výchovy.

Centrum se dále podílí na činnosti Klubu ekologické výchovy, jehož regionální sekce byla v Mostě v září 2001 založena.

Půjčovna knih, videokazet a CD-ROMů

Centrum provozuje videotéku MŽP, která zahrnuje celkem 66 titulů z oblasti ochrany přírody, životního prostředí a ekologické výchovy. Videokazety jsou bezúplatně půjčovány zejména školám a školkám na Mostecku. Kromě videokazet jsou v kanceláři Centra volně k zapůjčení odborné publikace v celkovém počtu více jak 150 ks, CD-ROMy a přírodovědné sborníky vydávané Okresním muzeem Most.

Distribuční servis publikací MŽP

V závěru roku 2001 se Centrum přihlásilo do výběrového řízení na zajištění distribučního servisu pro materiály Ministerstva životního prostředí České republiky. Jedná se o materiály, které připravuje v rámci své ediční a propagační činnosti, případně publikace, tématicky zaměřené na životní prostředí, které vydá jiná organizace a předá MŽP k dalšímu šíření. Počínaje rokem 2002 tak Centrum funguje jako jedno z regionálních distribučních středisek MŽP pro oblast severozápadních Čech. Centrum si účtuje za administrativní práce, spojené s plněním této služby, 30 % z ceny každé prodané publikace. K 31.12. 2002 bylo rozdistribuováno více téměř 200 publikací za více než 5 tis Kč.

3 Vlastní projekty

3.1 *Životní prostředí Mostecka – pilotní projekt katalogu životního prostředí*

Ekologické centrum Most pro Krušnohoří, společně s občanským sdružením Česká společnost pro životní prostředí, podalo v roce 2001 projekt do výběrového řízení Ministerstva životního prostředí České republiky a získalo dotaci na realizaci tohoto pilotního projektu ve výši 42 tis Kč (celkové náklady byly odhadovány na 107 tis a požadováno bylo 64 tis Kč). Nositelem projektu bylo občanské sdružení a řešitelem Ekologické centrum. Schválené dotační prostředky byly účelově vázány na pokrytí externích nákladů projektu na programování, vývoj a výrobu CD-ROMu.

Cílem projektu bylo vypracovat elektronický katalog informací o životním prostředí pro území bývalého okresu Most jako pilotní projekt, jenž by mohl vytvořit standard ve zveřejňování environmentálních informací na lokální úrovni, případně se i stát základem pro vytvoření obdobného projektu pro větší územní celek – euroregion či kraj.

Základem elektronického katalogu se stala digitální data geografického informačního systému. Za tímto účelem bylo osloveno informační a datové centrum Okresního úřadu v Mostě a dále také katedra informatiky a geoinformatiky Fakulty životního prostředí UJEP v Ústí nad Labem. Získaná digitální data byla zpracovávána mimo jiné i ve spolupráci se studenty jmenované fakulty. Ke stávajícím datovým vrstvám byly vytvářeny nové, přičemž vytvořené kartogramy se staly základem pro prezentaci dalších údajů popisujících objekty zobrazované na kartogramech. Mapové části byly doplněny textovými, tabulkovými a grafickými informacemi.

Při získávání informací a dat o životním prostředí byla oslovena celá řada organizací, úřadů i soukromých firem. Významnou úlohu sehrála zejména bývalá Okresní hygienická stanice v Mostě a bývalý Okresní úřad v Mostě. Veškeré získané informace a data byly zpracovávány, případně digitalizovány, pro účely elektronické prezentace, přičemž byly rozčleněny do 10 tématických okruhů podle dílčích složek životního prostředí. Každý okruh tedy zahrnuje mapovou část s ilustrativními či interaktivními kartogramy, textovou část s doplňujícími texty, grafy či tabulkami a v několika oblastech i fotodokumentární část.

Celý katalog je doplněn praktickým rádčem otázkami komunální ochrany životního prostředí, přehledem platných právních předpisů v ochraně životního prostředí České republiky k 31.12. 2002, tématicky rozčleněnými elektronickými dokumenty a publikacemi ke stažení a informacemi o CD-ROMU a řešitelích.

Z dotačních peněz Ministerstva životního prostředí bylo vydáno limitované množství CD-ROMů (250 ks), které jsou zdarma distribuovány odborné veřejnosti (pracovníkům na odborech životního prostředí, učitelům na všech stupních atd.). Vedle aplikace na CD-ROMU byla vytvořena zrcadlová verze katalogu také na Internetu, kde byla začleněna do stávající struktury serveru Centra (www.ecmost.cz).

3.2 Zelený rádce

V roce 2001 se Centrum ucházelo o grantovou podporu MŽP s projektem „Praktický rádce otázkami životního prostředí“. Při jejím zpracování se vycházelo zejména ze struktury již existujících obdobně zaměřených publikací vydaných v roce 1996 pro města Praha, Ostrava a Ústí nad Labem, přičemž však byly zohledněny legislativní změny, které nastaly od roku 1996. Dalším zdrojem cenných podnětů na vytváření nejvhodnější struktury publikace a vlastní formulování „typizovaných otázek“ byly zkušenosti spojené s provozem bezplatné informační linky pro veřejnost, kterou provozuje Centrum a prostřednictvím níž bylo zaznamenáno již několik stovek dotazů.

Celá publikace je interaktivní formou zpřístupněna na Internetových stránkách Centra a elektronickou verzi tak mohou případní zájemci získat též na CD nosiči. Jelikož Centrum nezískalo na tento projekt grant, tištěná publikace, prozatím, není k dispozici.

4 Zahraniční vztahy

Ekologické centrum je členem Euroregionu Krušnohoří, česko-německého sdružení měst a obcí. Současný odborný garant Centra je současně členem komise pro životní prostředí euroregionu, která se delší dobu věnovala problematice znečištění ovzduší. Centrum se zabývá rovněž vyřizováním stížností na příhraniční pachovou zátěž. Zájemci v Sasku mohou prostřednictvím webových stránek Centra získávat aktuální informace o životním prostředí i v německém jazyce.

V červnu 2002 se v Mostě konala Mezinárodní konference o životním prostředí, na které současný odborný garant Centra vystoupil s příspěvkem na téma „Plnění ekologických norem průmyslovými podniky“.

5 Finanční zpráva

5.1 Financování v roce 2002

Náklady a příjmy Centra v roce 2002 jsou shrnuty v tabulce 1. V prvním sloupci je uveden návrh rozpočtu tak, jak byl odsouhlasen při kontrolním dni, sloupec druhý uvádí plnění tohoto rozpočtu se stavem účetní uzávěrky k 31.12. 2003

Tabulka 1: Výsledek hospodaření Ekologického centra v roce 2002		
	plán	skutečnost
Nákup vybavení		
SW ArcView pro práci s digit. daty	70 000	0
Upgrade PC vybavení	30 000	7 000
Nájem a služby	64 000	64 000
Běžné náklady	471 000	473 739
reprografie	6 000	7 681
materiál	20 000	11 292
autodoprava	20 000	7 193
překlady	5 000	4 145
cestovné	5 000	38 942
školení	8 000	2 270
reprezentace	1 000	433
publikace	5 000	7 680
stravné	4 000	5 272
opravy, reklama, ostatní	40 000	21 078
telefonní poplatky	130 000	84 124
odpisy	177 000	207 005
interní kooperace - měření Horiba	50 000	50 000
interní koopeace - konzultace		18 824
Mzdové náklady	488 000	476 881
Náklady celkem	1 123 000	1 014 620
Celio, a.s.	60 000	60 000
Česká rafinérská, a.s.	300 000	300 000
Chemopetrol, a.s.	300 000	300 000
Mostecká uhelná společnost, a.s.	300 000	300 000
Statutární město Most		95 238
Příjmy celkem	960 000	1 055 238
Hospodářský výsledek	-163 000	40 618

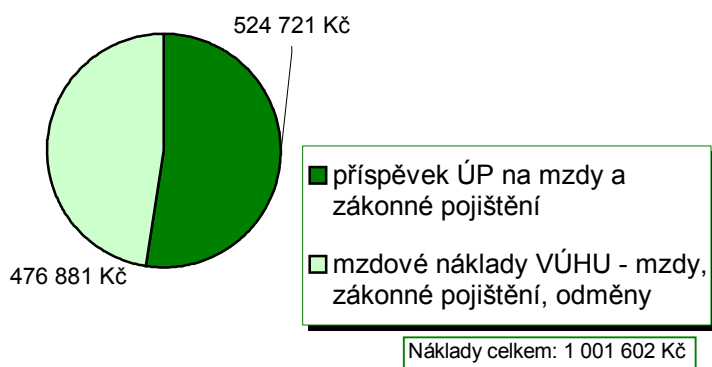

Z tabulky je zřejmé, že hospodaření Centra skončilo ziskem ve výši 40 tis. Kč, proti plánované ztrátě ve výši 163 tis. Kč. Zisk bude převeden do rozpočtu roku 2003.

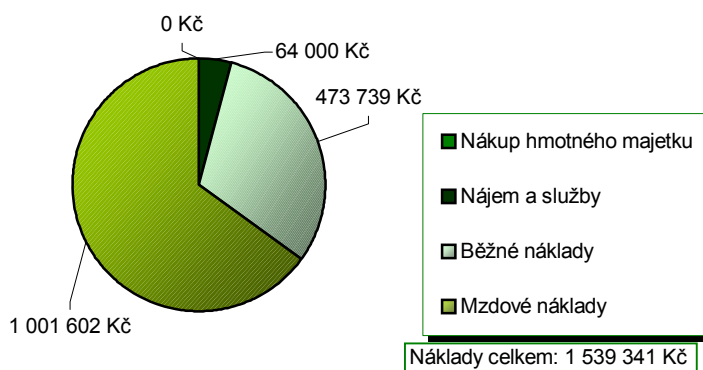
Na nižších nákladech oproti plánu se podílí zejména nerealizování nákupu softwaru pro práci s digitálními daty, který byl pořízen v rámci grantu MŽP ČR za Českou společnost pro životní prostředí. Příjmy byly oproti plánu téměř o 100 tis. Kč vyšší díky smluvní podpoře Statutárního města Most.

Grafy 7 – 9 shrnují skladbu všech příjmů a nákladů Centra v roce 2002, včetně příspěvku Úřadu práce Most na mzdové náklady.

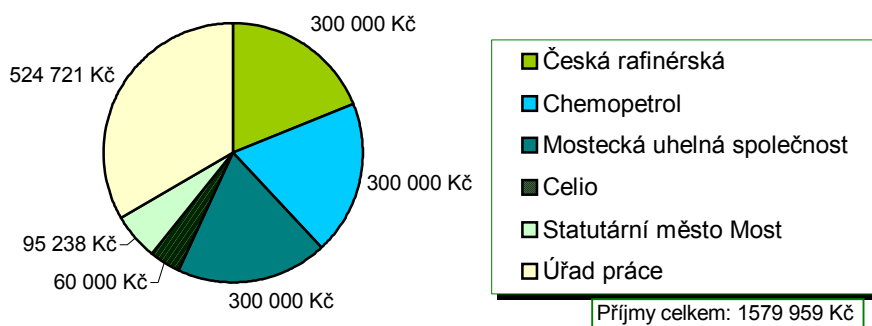
Graf 7: Skladba mzdových nákladů ECM v roce 2002

Graf 8: Skladba nákladů ECM v roce 2002

Graf 9: Skladba příjmů ECM v roce 2002

5.2 Podnikatelský záměr na rok 2003

Varianta 1 – stávající stav

Předpoklady

- oblast působnosti: okresy Most, Chomutov, Teplice, Louny
- počet zaměstnanců: 6 (4 směnující dispečeri, 1 střídající dispečer a zároveň webmaster, 1 vedoucí)
- spolupracující organizace: Česká rafinérská a.s., Chemopetrol a.s., Mostecká uhelná a.s., Celio a.s. a Statutární město Most

Tato varianta vychází ze skutečných nákladů v roce 2002.

Tabulka 2: Podnikatelský záměr na rok 2003 (varianta 1 -stávající stav)

Nájem a služby	64 000
Běžné náklady	625 000
reprografie	15 000
materiál	20 000
autodoprava	10 000
překlady	5 000
cestovné	5 000
školení	10 000
reprezentace	1 000
publikace	10 000
opravy, reklama, ostatní	60 000
telefonní poplatky	110 000
odpisy	204 000
interní kooperace - odb. garance	80 000
interní kooperace - měření Horiba	80 000
interní kooperace - ostatní měření	15 000
Mzdové náklady	540 000
Náklady celkem	1 229 000

Celio, a.s.	60 000
Česká rafinérská, a.s.	300 000
Chemopetrol, a.s.	300 000
Mostecká uhelná společnost, a.s.	300 000
Statutární město Most	95 238
Příjmy celkem	1 055 238

Hospodářský výsledek *	-173 762
-------------------------------	-----------------

* bude pokryto ze zisku roku 2001 a 2002 - celkem po zdanění cca 174 000 Kč

V běžných nákladech se nově objevuje položka interní kooperace – odborná garance, kterou bude zajišťovat pracovník, který do listopadu 2002 působil jako vedoucí Centra a nadále bude s Centrem spolupracovat na odborných projektech. Položka interní kooperace - měření HORIBA, se oproti loňskému roku navyšuje o 30 tis. Kč za účelem provádění většího počtu vlastních měření kvality ovzduší dle potřeb vycházejících z podnětů veřejnosti.

Zásadní položkou rozpočtu jsou mzdové náklady. Personál Centra představuje 1 vedoucího, 1 webmastera, který plní zároveň funkci střídajícího dispečera a 4 směnující dispečeri. Mzdové náklady jsou u 3 pracovníků ze 100 % pokryty příspěvkem Úřadu práce Most.

Varianta 2 – rozšíření územní působnosti

Předpoklady

- oblast působnosti: region Severozápad (Karlovarský a Ústecký kraj)
- počet zaměstnanců: 7 (4 směnující dispečeri, 1 střídající dispečer, 1 webmaster, 1 vedoucí)
- spolupracující organizace: Česká rafinérská a.s., Chemopetrol a.s., Mostecká uhelná a.s., Celio a.s., Statutární město Most a další organizace a města z regionu Severozápad

Důvodem pro rozšíření je zajištění aktivního přístupu k informacím o životním prostředí většímu počtu obyvatel v regionu postiženém průmyslovou činností. Hlavním přínosem pro veřejnost je možnost využití bezplatných služeb nonstop dispečinku kvality ovzduší a aktuálních informací na Internetu. Osvědčila se také role Centra jako prostředníka mezi veřejností, průmyslovou sférou a veřejnou správou, např. při vyřizování stížností na příhraniční pachovou zátěž nebo při zajištění informování veřejnosti na základě hlášení průmyslových podniků. Nespornou výhodou je možnost provádění vlastních měření mobilním měřicím vozem.

Rozšíření územní působnosti Centra by vyžadovalo přijmout navíc jednoho pracovníka a zabezpečit přenos dat z měřicích stanic kvality ovzduší, ke kterým nemá Centrum přístup. Poměrně by se také zvýšily ostatní náklady, zejména však náklady na interní kooperaci – mobilní a ostatní měření a odbornou garanci, a to hlavně z důvodu provádění vlastních měření na základě podnětů a stížností veřejnosti.

Tabulka 3: Podnikatelský záměr na rok 2003 (varianta 2 – rozšíření územní působnosti)

	varianta 2a	varianta 2b
Počítačové a technické vybavení	120 000	120 000
Nájem a služby	64 000	64 000
Běžné náklady	1 159 000	1 159 000
reprografie	45 000	45 000
materiál	35 000	35 000
autodoprava	30 000	30 000
překlady	5 000	5 000
cestovné	15 000	15 000
školení	10 000	10 000
reprezentace	5 000	5 000
publikace	10 000	10 000
opravy, reklama, ostatní	100 000	100 000
telefonní poplatky	250 000	250 000
odpisy	204 000	204 000
interní kooperace - odb. garance	150 000	150 000
interní kooperace - měření Horiba	250 000	250 000
interní kooperace - ostatní měření	50 000	50 000
Mzdové náklady	690 000	1 150 000
Náklady celkem	2 033 000	2 493 000
Celio, a.s.	60 000	60 000
Česká rafinérská, a.s.	300 000	300 000
Chemopetrol, a.s.	300 000	300 000
Mostecká uhelná společnost, a.s.	300 000	300 000
Statutární město Most	95 238	95 238
Příjmy celkem	1 055 238	1 055 238
Hospodářský výsledek *	-977 762	-1 437 762

Varianta 2a: Měsíčně by bylo nutné získat o cca 80 000 Kč více, tj. pro rok 2003 získat 3-4 další partnery.

Varianta 2b: Výhledová varianta počítající s plným hrazením mzdových nákladů v dalších letech (bez příspěvku ÚP). Měsíčně by bylo nutné v dalších letech získat o cca 120 000 Kč více, tj. získat 5 dalších partnerů.

6 Personální zajištění činnosti v roce 2002

Ing. Soňa Hykyšová, od prosince 2002 vedoucí Centra, do prosince 2002 zástupce vedoucího Centra

Mgr. Martin Kabrna, od prosince 2002 odborný garant Centra (formou interní kooperace VÚHU, a.s.), do prosince 2002 vedoucí Centra

Zdeněk Palowski, webmaster, dispečer Centra

Soňa Chocholoušková, dispečerka Centra

Ivana Reisová, dispečerka Centra

Hana Vítová, dispečerka Centra

7 Poděkování – naši partneři

Činnost Ekologického centra v roce 2002 byla možná díky finanční podpoře České rafinérské, a.s., Chemopetrolu, a.s., Mostecké uhelné společnosti, a.s., Celia, a.s., Statutárního města Most a Úřadu práce Most.

Děkujeme také všem těm, kteří nás, byť jen morálně podporují. Všem Vám upřímně děkujeme za Vaši podporu.

Signatáři „Dohody“

CELIO a.s., Most

Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát v Ústí nad Labem

ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s., Litvínov

CHEMOPETROL, a.s., Litvínov

Mostecká uhelná společnost, a.s., Most

Okresní hygienická stanice, Most

Podnikatelské a Inovační centrum Severní Čechy, Most

POVODÍ OHŘE, a.s., Chomutov

Úřad práce v Mostě

Výzkumný ústav pro hnědé uhlí, a.s., Most

Mediální partneři

DENÍKY BOHEMIA

Deník Mostecka

RADO	90.5 LITOMĚŘICE
MOST	96.5 TEPLICE
	95.8 MOST
	90.6 CHOMUTOV

Další partneři

Statutární město Most

Euroregion Krušnohoří

Český hydrometeorologický ústav

Regionální server e-region.cz